

## PERSBERICHT

= UITGEBREIDE VERSIE =

*"Luisteren naar wat gezegd wordt, maar vooral horen wat niet gezegd wordt..."*

### Tiende EADV-Award voor diabetesverpleegkundige Jacqueline Putker

De tiende EADV-Award is op 19 maart 2015 toegekend aan Jacqueline Putker, diabetesverpleegkundige van het eerste uur en al meer dan 25 jaar werkzaam in ziekenhuis Tergooi (Hilversum en Blaricum). De prestigieuze onderscheiding werd uitgereikt in Nieuwegein tijdens het symposium van EADV, de beroepsorganisatie voor diabeteszorgverleners. Jacqueline Putker (53) mag zich hiermee diabetesverpleegkundige van het jaar noemen.

De EADV-Award is bedoeld voor een diabetesverpleegkundige (of een team van diabetesverpleegkundigen) die zich op een bijzondere manier verdienstelijk heeft gemaakt binnen de diabeteszorg. De Award wordt beschikbaar gesteld door Novo Nordisk, omdat deze waardering past binnen het concept van *Changing Diabetes*. De prijs bestaat uit een geldbedrag van veertienhonderd euro - te besteden aan diabeteszorg - en een certificaat. Kandidaten voor de EADV-Award dienen lid te zijn van EADV en de activiteiten van de voorgedragen diabetesverpleegkundige:

- leveren een duidelijke bijdrage aan het vak van diabetesverpleegkundige;
- zijn aantoonbaar innovatief binnen de diabeteszorg;
- zijn toepasbaar in heel Nederland.

Niet alleen heeft Putker alle zorg en aandacht voor mensen met diabetes, ook speelt zij een belangrijke rol als docent en spreker op talloze bijscholingen, workshops en congressen. Zij heeft specifieke belangstelling voor de zorg aan ouderen met type 1 diabetes. Putker is auteur van diverse artikelen en was columnist in het tijdschrift *'Diabetes & Leven'*. In 2009 verscheen haar boek *'Diabetes, een rugzak voor het leven'*, dat informatie geeft over psychologische problemen bij diabetes en over de behandeling daarvan. Putker stimuleert ook collega's om oog en oor te hebben voor de 'mens achter de getallen'.

Kroon op 31 jaar werk

In een eerste reactie zegt Jacqueline Putker de EADV-Award te beschouwen als een mooie 'kroon op het werk' en op de 31 jaar die zij actief is in de diabeteszorg. Toen zij in 1984 begon in het medisch-kindertehuis Kinabu bestond het vak van diabetesverpleegkundige nauwelijks en ook EADV was nog niet opgericht. Dat gebeurde pas in 1986, Putker sloot zich als een van de eersten aan bij de EADE (thans EADV) en kreeg daarbij lidnummer '13'. Zij was in die begintijd ook bestuurslid van de EADE: "Dat waren jaren van improvisatie, waarbij wij moesten proberen een vak op de kaart te zetten dat vóór die tijd niet echt bestond. Maar dankzij de komst van de zelfcontrole en de zelfregulatie door mensen met diabetes

kon ons vak van diabetesverpleegkundige zich verder ontwikkelen."

Wat de zelfcontrole anno 2015 betreft, kan Jacqueline Putker zich bijzonder opwinden over alle bezuinigingen en de brieven die zorgverzekeraars aan patiënten sturen om te vertellen dat zij voortaan andere – goedkopere – bloedglucosestrips en meter moeten gebruiken: "Dit maakt ons werk niet leuk. Er komen strips en meters op de markt uit alle hoeken en gaten, uit krochten waarvan ik niet eens wist dat ze bestonden... Mensen met diabetes moeten viermaal, of soms zelfs tienmaal per dag hun bloedglucose meten. Voor hen is dat van levensbelang! Dan kan het toch niet zo zijn dat wij genoeg moeten nemen met onbetrouwbare meters en prikpenen die zo gammel zijn, dat ze na een week al uit elkaar vallen... Het gaat kennelijk niet meer om de kwaliteit van de diabeteszorg, maar om het goedkoopste stripje", verzucht Putker.

### Menselijk verhaal

In haar werk als diabetesverpleegkundige heeft zij altijd aandacht gehad voor het menselijke verhaal achter de ziekte diabetes: "Omgaan met diabetes is als een rouwproces, het is gewoon een heel vervelende aandoening waar je niet te lichtvaardig over mag denken. Je lijf laat je in de steek en al zijn er mooie hulpmiddelen om met diabetes om te gaan, je zou toch liever leven zonder steeds die pomp aan je lichaam. Omdat mensen verschillend omgaan met de aandoening, is persoonlijke aandacht en begeleiding van groot belang. Gelukkig krijg ik in mijn ziekenhuis de tijd om mensen te coachen en echt met elkaar in gesprek te gaan. Luisteren naar wat gezegd wordt, maar vooral horen wat niet gezegd wordt. De stiltes spreken vaak het hardst! En daarin ontstaan vaak mooie inzichten."

Naast de drie dagen per week in het ziekenhuis is Putker zelfstandig diabetescoach om mensen persoonlijk te begeleiden. Ook verzorgt zij voor een pompenfirma instructies aan patiënten, die in overleg met hun diabetesverpleegkundige hebben gekozen voor een insulinepomp: "Ik kan soms zo meevoelen met patiënten, dat ze denken dat ik zelf ook diabetes heb. Dat vind ik een mooi compliment. In het ziekenhuis zie ik vooral mensen met type 1 diabetes, en dan vaak mensen die moeite hebben met hun aandoening. Voor wie het zwaar is en die dus best een luisterend oor kunnen gebruiken. Ik ben daarom niet zo'n voorstander van groepseducatie, omdat mensen verschillend zijn, met elk hun individuele vragen en problemen."

### Verdieping van het vak

Putker besteedt veel tijd om te praten over het leven met diabetes. Een luisterend oor, echte aandacht, een goed gesprek zijn daarbij belangrijker dan het zakelijk afvinken van controlelijstjes, vindt zij. "Jacqueline heeft echt verdieping aangebracht in het vak van diabetesverpleegkundige", zeggen haar collega's. "Mensen denken vaak dat een diabetesverpleegkundige iemand is die uitlegt hoe je moet controleren en spuiten. Wanneer je met Jacqueline meeloopt, wordt duidelijk dat het vooral gaat om coaching van de mens met een chronische ziekte, die met een 'rugzak gevuld met diabetes' door het leven moet."

Natuurlijk is Jacqueline Putker alle leden van het diabetesteam dankbaar dat zij haar hebben voorgedragen voor de EADV-Award 2015: "Wij hebben een sterk diabetesteam, allemaal heel bevlogen mensen. We werken goed samen en leren

veel van elkaar. Maar van wie ik óók veel leer: onze oudere patiënten, zoals een man van 84 met al 79 jaar (!) diabetes en een diabeteservaring die ik mijn hele leven nooit zal kunnen bereiken..."

= Achtergrond =

De tien EADV-Awards vanaf 2001

Sinds 2001 is de EADV-Award uitgereikt aan *Paula Boelen-van Dulken* (Heemstede), *Marianne van de Wetering* (Leiden), *Harma Israël-Bultman* (Zwolle), *Ineke van der Meché-van Holsteijn* (Den Haag), *Géke Hems* (Eindhoven), *Hanneke Hortensius* (Rotterdam), *Winnie van El* (Groningen), *Caroline Lubach* (Amsterdam), *Judith van Niel* (Den Haag) en nu als tiende *Jacqueline Putker* (Hilversum). Vanaf 2007 wordt de EADV-Award niet jaarlijks, maar eenmaal per twee jaar toegekend. ☺

Nieuwe kansen

Agaath Zeinstra is voorzitter van de EADV-Award commissie. Toen haar in 2012 werd gevraagd of zij het stokje wilde overnemen van Ida Wijsman, hoefde ze niet lang na te denken: "In het VUmc zijn wij voortdurend bezig met de vraag op welke wijze de diabeteszorg kan worden verbeterd. De EADV-Award zie ik dan ook als een kans om de werkzaamheden nog meer op de kaart te zetten en collega's aan te sporen initiatieven te ontwikkelen gericht op het verbeteren van ons vak. Ons werk is afwisselend en er zijn steeds meer mogelijkheden voor diabetespatiënten. Het is voor onze beroepsgroep belangrijk nieuwe kansen te grijpen en kennis met elkaar te delen." ☺

Changing Diabetes

De EADV-Award wordt beschikbaar gesteld door Novo Nordisk en past binnen het concept van Changing Diabetes. Novo Nordisk beschouwt het als haar missie om de toekomst van diabetes te veranderen. Om dit vorm te geven is het Changing Diabetes-programma ontwikkeld. Dit programma omvat diverse nationale en internationale initiatieven die zich richten op communicatie met en voorlichting van mensen met diabetes, familie, vrienden, docenten, politici, artsen, zorgverzekeraars en andere betrokkenen. Met Changing Diabetes wil Novo Nordisk bereiken dat de behandeling van de ziekte, de diabeteszorg, de wijze waarop de maatschappij met de ziekte omgaat en de toekomst van diabetes veranderen en verbeteren. Meer informatie op [www.changingdiabetes.nl](http://www.changingdiabetes.nl). ☺

**EADV-Award uitgereikt vanaf 2001:  
de tien winnaars op een rij**

**Op 19 maart 2015 is voor de tiende keer de EADV-Award uitgereikt tijdens het symposium van EADV, de beroepsorganisatie voor diabeteszorgverleners. Winnaar is Jacqueline Putker, diabetesverpleegkundige van het eerste uur en werkzaam in het ziekenhuis Tergooi (Hilversum en Blaricum).**

De eerste *EADV-Award* werd uitgereikt tijdens de Nederlandse Diabetesdagen op 12 oktober 2001 in Utrecht aan *Paula Boelen-van Dulken* (Heemstede). Zij won het hiermee van de twee andere genomineerden Dorret te Pas en Mieke Roovers-Vincent. Als verpleegkundig specialist diabeteszorg in Heemstede heeft Paula Boelen bijzonder veel tot stand gebracht, zoals de 'diabeteswijzer'. In 1989 heeft zij de diabeteswerkgroep in haar ziekenhuis opgericht om een goede multidisciplinaire samenwerking tot stand te brengen.

Tijdens het EADV-symposium 'Deur open naar Europa' op 21 november 2002 in Utrecht werd de tweede *EADV-Award* uitgereikt aan *Marianne van de Wetering* (Leiden), wegens 'haar belangrijke rol bij het op de kaart zetten van het vak van diabetesverpleegkundige, zowel in Nederland als daar buiten'. De andere genomineerde was Beatrijs van der Poel. Marianne van de Wetering kreeg landelijke bekendheid, toen zij in januari 1986 het initiatief nam om de EADE (de voorloper van EADV) op te richten, de vereniging van diabetesverpleegkundigen en andere professionals.

Voor *Harma Israël-Bultman* (Zwolle) was de strijd minder spannend dan die in voorgaande jaren: zij was de enige genomineerde en dus bij voorbaat al zeker van de huldiging tijdens de Nederlandse Diabetesdagen op 28 november 2003 in de RAI te Amsterdam. Zij kreeg de derde *EADV-Award* wegens 'enorm veel baanbrekend verpleegkundig werk'. Talloze diabetesverpleegkundigen hebben direct of indirect via Harma het vak geleerd: het gaat dan om het ontwikkelen van protocollen, het geven van bijscholingen en altijd de bereidheid tot het geven van adviezen.

De vierde *EADV-Award* werd op 7 oktober 2004 tijdens het landelijke EADV-symposium in Papendal te Arnhem uitgereikt aan *Ineke van der Meché-van Holsteijn* (Den Haag). Zij kreeg de Award voor haar vele werk, zoals het opzetten van de diabetespoli, avondsprekuren en thema-avonden voor jongeren, voorlichting aan allochtonen en de organisatie van een multidisciplinair poliklinisch voetensprekuren. De twee andere genomineerden waren Els Denis-Thissen en Marjolein van der Leeden.

Op 28 oktober 2005 kreeg *Géke Hems* (Eindhoven) tijdens de Nederlandse Diabetesdag in de Jaarbeurs te Utrecht de vijfde *EADV-Award*. Zij heeft veel bijgedragen aan een betere kwaliteit van zorg aan de klinische diabetespatiënt. In het Catharina-ziekenhuis is ervoor gekozen mensen met diabetes altijd te laten begeleiden door diabetesverpleegkundigen. Ook verzorgen zij educatieprogramma's voor afdelingsverpleegkundigen om hun meer inzicht te geven in de metabole aspecten van diabetes.

*Hanneke Hortensius* (Rotterdam) kreeg op 24 november 2006 tijdens het jubileumsymposium van EADV in Nieuwegein de zesde *EADV-Award*. Hanneke werkt vanaf 2002 in het Erasmus MC in Rotterdam als verpleegkundig specialist diabetes; daarvoor was zij actief als transmuraal diabetesverpleegkundige in de regio Haarlemmermeer. Ze trok met tal van activiteiten de aandacht, zowel in het ziekenhuis, regionaal als landelijk. Vooral haar bijdrage aan de 'gezamenlijk medische of verpleegkundige afspraak' was innoverend. Tijdens zo'n groepsconsult leren diabetespatiënten ook veel van elkaar. *Vanaf 2007 wordt de EADV-Award niet langer jaarlijks, maar eenmaal per twee jaar toegekend: in 2007 was er daarom geen uitreiking.*

*Winnie van El* kreeg op 14 november 2008 tijdens het EADV-symposium de zevende *EADV-Award*. Zij heeft als nurse practitioner in het Universitair Medisch Centrum Groningen baanbrekend werk verzet op het gebied van diabetes en nierfalen. De diabetesverpleegkundige vervult hierbij een brugfunctie tussen endocrinologie en nefrologie. Verder heeft Winnie met het '*omgekeerde spreekuur*' een basis gelegd voor de veranderende rol van de diabetesverpleegkundige, die naast verpleegkundige taken ook steeds meer aandacht heeft voor medische zaken en coördinatie van de zorg. De twee andere genomineerden in 2008 waren Anneke Goedhart en Anita van Linde-Koning.

*Caroline Lubach*, verpleegkundig consulent diabetes in het Diabetescentrum van het VUmc Amsterdam, kreeg op 17 maart 2011 tijdens het jubileumsymposium van EADV de achtste *EADV-Award*. Zij heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan de ontwikkeling en de implementatie van de psychosociale zorg aan mensen met diabetes. Caroline combineert de traditionele verpleegkundige slagvaardigheid met empathie en psychologisch inzicht. Zij heeft daardoor een belangrijk stempel gedrukt op het gebied van de psychosociale verpleegkundige diabeteszorg en educatie. Naast haar werk voor de patiënt besteedt zij veel tijd aan het geven van onderwijs en nascholing en is zij nauw betrokken bij projecten als DAWN, MIND en PRISMA. De twee andere genomineerden in 2011 waren Gillian Kreugel en Jacqueline Putker.

*Judith van Niel*, diabetesverpleegkundige in Medisch Centrum Haaglanden in Den Haag, kreeg op 21 maart 2013 de negende *EADV-Award*. Judith heeft een belangrijke bijdrage geleverd aan het proces van taakdelegatie en aan de voorschrijfbevoegdheid. Uniek was haar lobbywerk bij verzekeraars om vergoeding te realiseren van de continue bloedglucosesensor voor zwangere vrouwen met type 1 diabetes. Daardoor loopt het MCH nu voorop bij de toepassing hiervan. Judith onderkende als een van de eersten de invloed van het gebruik van corticosteroïden op de diabetesregulatie, levert een actieve bijdrage aan het schrijven van protocollen en gaat mee als vrijwilliger met de DVN-kampen voor kinderen.

*Jacqueline Putker*, sinds 1989 diabetesverpleegkundige in het ziekenhuis Tergooi Hilversum en Blaricum en daarnaast zelfstandig diabetescoach, kreeg de tiende *EADV-Award* op 19 maart 2015 in Nieuwegein. Niet alleen heeft Jacqueline Putker alle zorg en aandacht voor de mensen met diabetes, ook speelt zij een belangrijke rol als docent en spreker op talloze bijscholingen, workshops en congressen. Zij heeft specifieke belangstelling voor de zorg aan ouderen met type 1 diabetes. Jacqueline Putker is auteur van diverse artikelen en was columnist in het tijdschrift '*Diabetes & Leven*'. In 2009 verscheen haar boek '*Diabetes, een rugzak voor het leven*', dat informatie geeft over psychologische problemen bij diabetes en over de behandeling daarvan. Haar motto tijdens de gesprekken is: "Luisteren naar wat gezegd wordt, maar vooral horen wat niet gezegd wordt..." ☺